

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

VIII. De discretione, quæ religioso conueniat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

num hostilium multitudine & varietate: et si enim tibi vires sufficientes non sint ad sustinendum earum impetum, tamen diuinæ gratiæ præsidio fultus, non poteris solum te ab earum incurso incolumem tueri, sed etiam in fugam conicere, & penitus extirpare. Omnes religiosi optant in hora mortis inueniri mortificati, sed paucis libet se mortificare. Si refugis mortificationem in vita, quomodo eris mortificatus in exitu vitæ? Denique præmium mortificationis est tam eximium, vt merito pro eo consequendo nulli labori quantumuis magno parci debeat. Bonus miles vt se animet ad sustinendos certaminis labores, & ad victoriam, crebrò cogitat de præmio.

De discretione, quæ religioso conueniat.

CAPVT VIII.

FILI, qui non vtitur bilance iusta facilè in ponderando errat. Sic qui in actionibus suis nõ vtitur prudentia vel discretione crebro tantos errores committit, vt nullum remedium iis sanandis vel tollendis suppetet. Si nimium sis in castigando corpore remissus, ilicò rebellabit, & recalcitrabit. Si verò nimis in castigando seuerus, debilita-

X 4

bitur,

bitur, & sarcinam abiiciet, & animæ seruire detrectabit. Idcirco necessaria est discretio, quæ docet, quemadmodum librare bilancem oporteat, vt nec nimis in vnam partem excedat, nec nimis etiam in alteram deprimatur. Atque hic est sal, quo actiones humanæ condiendæ sunt, vt virtutum laudem retineant, mihi que sint gratæ. Sæpius ad metam constitutam citius perueniunt, qui moderatè iter faciunt, quàm qui festinanter progrediuntur. Nam qui immodicè properat, si non labatur, citò fatigatur, atque ita non peruenit, aut ægrè peruenit, quo tēdebat. At qui moderatè incedit, nec facile labitur, nec citò defatigatur.

O quantum damnum maximè in religiosis parit indiscretio, qui in pœnitentiis faciendis, & austeritate vitæ continuanda nullo duce vtuntur nec consultore. Arbitrantur se rem mihi pergratam facere, quādo ieiuniis, disciplinis, ciliciis & vigiliis plus æquo excruciant corpora, sed falluntur. quia bonum quod cum discretione perficitur, virtutis laudem habet, & mihi placet: quod autem sine discretione peragitur, vitium est, & mihi displicet. Hic istorum spiritus nomen feruoris non meretur, sed potius indiscreti furoris, quia breui temporis inter-
uallo

uallo sic debilitantur, vt nec sibi, nec aliis profint. Qui in via nimium vrget equum calcaribus, sistere in ea cogitur, quod iuste permitto in pœnam superbæ indiscretionis. Nam si submitterent se Confessorum vel Superiorum iudicio, quò securiùs in via spiritali procederent, nunquam impingerent in hæc incommoda. Pœnitentia & austeritas eiusmodi esse debet, quæ non naturam, sed vitia naturæ euertat & destruat. O quanto rectiùs facerent, quantoque gratiùs mihi foret, si eorum pœnitentiæ semper essent duarum nobilium virtutum comitatu stipatæ, humilitatis scilicet, qua se Patrum spiritalium iudicio submitterent, & Obedientiæ, qua eorum mandata præstarent. His enim ducibus securiùs in asperam pœnitentiæ viam se darent, & multò plus apud Deum promererentur. Nemo vnquã extitit bonus dux & iudex sui ipsius.

ALIVM errorem committunt illorum multi, qui in via spiritali suo nituntur iudicio, nempè, quod dum modum non tenent in corpore affligendo, ordinariè solliciti non sint de extirpandis vitiis animi. Et si nulla alia re delinquerent, quam quia in via spiritus nolint dirigi ab eis, quibus ego vices gubernandi meas demandavi, nonnè

hic defectus è superbia natus, vitium esset voluntatis periculosissimum? Quid, quæso, prodesse potest religioso cilicio castigare corpus, & in animo fouere propriam voluntatem, & affectus inordinatos? Omitto, tales à vana gloria sæpè impelli ad pœnitentias istas externas, quæ ab aliis videri possint, amplectendas, etiam si moderatæ sint, quàm ad internas, quæ non sunt foris conspicuæ, oculos verò meos non latent, magnique illas æstimo, quia apud me tanti non est vitæ austeritas, quanti vitiorum animæ mortificatio.

DAMNUM quoque, quod indiscreti aliis inferunt, parui momenti non est. Qui enim exemplum eorum imitantur, imitantur quoque indiscretionem, quæ vitiosa est, & multorum malorum causa. Alij animaduersis incommodis, morbisque quos incurrerunt ij, qui nimium addicti fuere pœnitentiis, prorsus à piis illis & sanctis actionibus absterrentur, veritine & ipsi sanitatem lædant. Nec omnes diiudicare certò queunt, incommoda illa non secuta esse ex pœnitentiis, sed ex indiscretionem & superbia eorum, qui aliorum consilia respuerunt. Qui non studet auertere malum, quod sibi, & damnum quod facit aliis, luet pœnam pro se & aliis.

Domi-

DOMINE, cum caro vna sit ex tribus capitalibus hostibus nostris, tamque molesta, vt noctu diuq; nobis insidietur, cur eam non vis affligi & macerari? Saepius audiui vulgò dici, indulgentem nimium carni, domi nutrire hostem, eumq; ad bellum sibi inferendum stimulare. Nonnè ergò consultius esset primum illi bellum inferre, antequàm insurgat in nos? Nec periculum videtur excessus in affligendo, cum sacra Scriptura dicat, *Ephes. 5.* neminem vnquam odisse suam carnem. Filii, Scriptura quoque dicit obsequium mihi *Rom. 12.* præstitum debere esse rationabile & discretum, quod præscriptos terminos non excedat. Volo quidem carnem mortificari & castigari, sed cum moderatione. Et quamuis caro sit tibi inimica, tamen meministi esse quoq; animæ instrumentum: quare sic tractari debet, vt in spiritum non insurgat, & tamen in suis actionibus animæ inferuiat. At si tu immoderatè eam excrucies, languescet & contabescet, atq; ita non modo non tibi poterit seruire, sed etiam aliorum seruitio indigebit. Ambulanti benè, fugienda sunt extrema.

NONNULLI à dæmone palam tentantur, vt peccata peccatis accumulent, & sunt, in quos plenu sibi vsurpat dominium. Alios

verò

verò, quia nondum se induerunt in eius laqueos, specie boni ad lapsum prouocat, vt cum illis proponit conueniens esse religioso si carnem omninò subigat longis vigiliis, asperis ciliciis, aliisque similibus pœnis, vti fecerunt in eremo sancti Patres, qui nunc cœlestibus exultant gaudiis, & in Ecclesia militanti velut lumina quædam celebrantur. Verùm callidus hostis non proponit, vt illæ actiones sint salutares, & Deo gratæ debere exigi ad libellum discretionis, neque etiam exponit, quando vires hominum non sunt æquales, non conuenire vt omnes eadem seueritate vtantur: quod enim vni est mediocre, alteri est nimium. Sed nec patefacit, opus esse Patrum spiritualium consilio, sine quo nemo viam spiritualem ingreditur securus. Fili, quoniam dæmon te fallit per te, si nolis ab eo in tuis pœnitentiis deuotionibusq; in fraudem iudici non fidas tibi ipsi.

DE MVVM, vt religiosus in omnibus actionibus suis sit discretus, idè etiam congruit, quia cum sit regularis, ratio postulat vt actiones suas ad normam certam & regulam dirigat, quod est, esse discretum. Deinde omnes religiosi actiones institui debent ad gloriam meam, sed quæ gloria mea erit, si sint

si sint vitiosæ & indiscretæ? Quod mihi non placet, non conciliat mihi honorem vel gloriam, Cogita nunc fili, si indiscretio in ieiuniis, disciplinis, aliisque id genus operibus bonis mihi tantoperè displicet: quantum, putas, mihi displicebit, si religiosus indiscretus sit in sumendo cibo potuè, in capièdo somno, similibusq; actionibus quæ ex se non sunt sanctæ, sed adiaphoræ? Quantum displicebit, si in actionibus ex se prauis excedat, & sit indiscretus? Si indiscretio per se mala est, coniuncta rei malæ procul dubio peior erit, & plus mihi displicebit.

DISCRETIO necessaria est, tam Superioribus, qui alios gubernant, quàm subditis, qui gubernantur. Illos discretio, quæ filia est beneuolentiæ, docet esse Patres amabiles & benignos, subditis compati, nec grauiora eis onera imponere, quàm ferre queant. Hos verò docet reuereri, colere & obsequi Superioribus. O quam mihi displicet videre subditum indiscretum erga Superiorem. Indiscretio, cum sit crudelitatis filia, & duritiæ soror, facit vt subditus affligat Superiorem declarando se difficilem in obedientia, & dissolutum in disciplina. Bene noui, quot suspiria & gemitus miserorum Superiorum ob subditorum duritiam perueni-

ueniant ad cælum. Sed vae illis, qui occasionem præbuerint. Contemptus, qui fit Superioribus, fit mihi, meumque est illum examinare & castigare.

De indifferentia religioso necessaria.

CAPVT IX.

FILI, crebrius audisti religionem esse scholam perfectionis, & ita est. Itaque qui eam ingrediuntur non sunt perfecti, sed desiderant ad disciplinæ religiosæ perfectionem contendere. Scholasticus, qui incipit ludum litterarium, non aliud propositum habet, quam vt latinè loquendi scribendique peritiam assequatur, & deinde ad sublimiores transeat scientias. Quod ad media attinet, quibus ad dictum finem pertingat, non dicit. Menti infigam has regulas, hic liber mihi versandus, talis prælectio audienda sed indifferens est, & iudicio magistri totum se submittit, vt legat vel audiat quicquid visum illi fuerit. Si idem religiosus non faciat in schola religionis, nunquam emendatè scribet vel loquetur, sed multos in disciplina religiosa committet errores. Id modo illi curandum est, vt aspi-ret ad perfectionem; circa media verò religionis propria sit indifferens, & iudicio

Superio-